

dr Maria Szymańska-Ilnata

kuratorka kolekcji instrumentów muzycznych i kolekcji indonezyjskiej, etnomuzykolożka, antropolożka kultury

tytuł doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o sztuce otrzymała na podstawie rozprawy pt. „Kultura muzyczna Sumatry Zachodniej w świetle źródeł historycznych i współczesnych badań terenowych” napisanej pod kier. prof. dr hab. Piotra Dahliga. W latach 2006-2007 była stypendystką Rządu Republiki Indonezji. W latach 2014-2017 zrealizowała projekt badawczy finansowany przez NCN w ramach konkursu Preludium 5. W 2024 przeprowadziła badania zatytułowane *Azjatyckie instrumenty muzyczne w kolekcjach muzealnych w Polsce – kwerenda, klasyfikacja, popularyzacji w ramach programu stypendialnego NIMiT „Białe Plamy – muzyka i taniec”*. W 2025 r. otrzymała stypendium z programu KPO dla Kultury na realizację projektu *Doskonalenie umiejętności z zakresu kompleksowej realizacji nagrań audiodeskryptywnych do obiektów muzealnych*.

Przez 10 lat występowała z Warszawską Grupą Gamelanową – jedynym w Polsce zespołem wykonującym muzykę indonezyjską. Interesują ją zagadnienia związane z szeroko pojętą kulturą i sztuką Indonezji oraz kultury muzyczne Azji. Od 2021 r. jest prezeską stowarzyszenia Polskie Seminarium Etnomuzykologiczne i członkinią zarządu Asia Collections Network – Europe. Współredaktorka czasopisma naukowego „Etnomuzykologia Polska”, redaktorka serii naukowej „Azja i Oceania. Monografie”.

Publikacje książkowe:

- 2025 *Oblicza wody. Woda w kulturach Azji i Oceanii*, katalog wystawy, współautorstwo.
- 2025 *Indonezja w polskich badaniach i kolekcjach*, „Azja i Oceania. Monografie”, t. 1. – redakcja tomu, autorstwo rozdziału *Indonezyjska kolekcja Muzeum Azji i Pacyfiku – potencjał i wyzwania*
- 2022 *Stworzone dźwiękiem. Muzyka i taniec w sztukach plastycznych Azji i Oceanii*, katalog wystawy, Muzeum Azji i Pacyfiku
- 2019 *Kultura muzyczna Sumatry Zachodniej i jej przemiany*, Dysertacje Doktorskie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk, pod red. Joanny M. Sosnowskiej, t. XIV, Warszawa
- 2018 *Strefa dźwięków*, katalog wystawy, Muzeum Azji i Pacyfiku
- 2017 *Sztuka Indonezji. Ciągłość, zmiana, inspiracje*, (współredakcja z Rafałem Beszterdą i Renatą Lesner-Szwarc), Wydawnictwo Naukowe UMK

Wybrane artykuły:

- 2025 Azjatyckie instrumenty w polskich muzeach, „Pismo Folkowe. Tradycje, muzyka świata i okolic”, nr 173
- 2024 *Talempong sembilu*. Odrodzenie bambusowej cytry z Sumatry Zachodniej, „Pismo Folkowe. Tradycje, muzyka świata i okolic”, nr 170

- 2022 *Wpływ festiwalu i konkursów muzyki tradycyjnej na współczesną kulturę muzyczną w regionie Minangkabau*, „Etnomuzykologia Polska”, nr. 4.
- 2020 *Asia and Pacific Museum in Warsaw - The New Beginning and Challenges*, red. Iside Carbone, Helen Wang, *kunsttexte.de/Transcultural Perspectives*, nr. 4, 2020, <http://www.kunsttexte.de/index.php?id=58>
- 2020 *Muzyka jako element budowania wspólnoty. Przykład Minangkabau* (audiopaper) „Glissando”, <http://audiopapers.glissando.pl/muzyka-jako-element-budowania-wspolnoty-przyklad-minangkabau/>
- 2019 *Islam i matriarchat. Synkretyzm wierzeń i kultur ludzi Minangkabau z Zachodniej Sumatry* [w:] *Odkryte zakryte. Mężczyzna i kobieta w tradycyjnych społecznościach muzulmańskich* red. Magdalena Ginter-Frołow, Katalog wystawy, Muzeum Azji i Pacyfiku
- 2018 *Musical attitudes and actions of inhabitants of West Sumatra in the light of globalization* [w:] *Music Glocalization: Heritage and Innovation in a Digital Age*, red. Mikolaj Rykowski i David Hebert, Cambridge Scholars press
- 2018 *Magiczne właściwości muzyki na przykładzie rytuału basirompak z Zachodniej Sumatry* [w:] *Codziennosc rytuału. Magia w życiu społeczeństw Azji Południowo-Wschodniej* red. A. Miancki, Wydawnictwo Naukowe UMK, seria „Paralele: Folklor – Literatura – Kultura”
- 2017 *Muzyczno-magiczne praktyki mieszkańców Zachodniej Sumatry we współczesności i relacjach o „czasach dawnych”* [w:] „Maska” Magazyn antropologiczno-społeczno-kulturowy, nr 33, ss. 129-142
- 2016 *Przemiany w kulturze muzycznej Sumatry Zachodniej na przykładzie wykorzystania fletu saluang daret* [w:] *Investigationes Linguisticae*, vol. XXXIV, Poznań, ss. 73-84
- 2015 *Synteza sztuk w teatrze randai z Sumatry Zachodniej* [w:] *Ogród sztuk Indonezji/Taman Seni Indonesia*, red. Małgorzata Jarmułowicz, Verbinum, Górna Grupa, ss. 79-84
- 2014 *Ewolucja formy i zmiana kontekstu wykonania sztuki indang z Zachodniej Sumatry* [w:] *Odcienie Indonezji*, red. Renata Lesner Szwarz, Toruń, ss. 101-114
- 2014 *Batik jako element stroju Jawajczyka* [w:] *Strój – zwierciadło kultury*, red. J. Wasilewska i M. Furmanik-Kowalska, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2014, s.157-174
- 2013 *Dulang i jego pochodzenie. Do genezy i przemian stosowania dulang jako instrumentu muzycznego* [w:] „Zeszyty Koła Naukowego Etnomuzykologii Uniwersytetu

- Warszawskiego”, tom III, red. A. Niakrasava, A. Walkowiak, M. Taperek, Warszawa, s. 25-40
- 2013 *Zwyczajne weselne grupy Minangkabau z Zachodniej Sumatry* [w:] *W cieniu przodków. Obrzędy społeczności Indonezji i Birmy*, red. A. Mianecki, Wydawnictwo Naukowe UMK, seria „Paralele: Folklor – Literatura – Kultura”, s. 15-50
- 2012 *Pejzaż dźwiękowy warszawskiej Pragi we wspomnieniach jej mieszkańców* [w:] III Ogólnopolski Zjazd Studentów Muzykologii, materiały pokonferencyjne pod redakcją Marcina Boguckiego, Ewy Schreiber i Hanny Winiszewskiej, Poznań, s. 154-167
- 2012 *Chordofony smyczkowe w kulturze Minangkabau* [w:] „Zeszyty Koła Naukowego Etnomuzykologii”, tom 2, s. 81-103
- 2011 *Plakaty Chopinowskie na ulicach Warszawy* [w:] *W Warszawie i nie tylko... Migawki z antropologii miasta*, red. Anna Kuczyńska, Mazowieckie Centrum Kultury, Ergos, s. 22-28
- 2011 *Metoda badania wspomnień dźwiękowych na przykładzie mieszkańców warszawskiej Pragi* [w:] „Glissando” nr 18, s. 24-27
- 2010 *Wayang orang jako instytucja – historia i perspektywy* [w:] „Nurt SVD” wydanie specjalne: Pierwsze Etnologiczne Spotkanie Indonezyjskie, s. 181-200
- 2010 *Wayang kulit – tradycyjny jawajski teatr lalkowy* [w:] „Teatr Lalek”, nr 2-3, s. 82-90
- 2009 *Rodzaje tradycyjnego teatru jawajskiego (wayang)* [w:] „Didaskalia”, nr. 92/93, s. 125-130